

نام درس: علوم و فنون ادبی(ب)
 نام مدرس: مهرنوش جلالی
 تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۲/۲۹
 ساعت امتحان: ۱۰:۰۰ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره کی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۴ تهران
 دبیرستان غیردولتی دخترانه سرای دانش واحد رسالت
 آزمون پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

نام و نام فانوادگی: .....
 مقطع و رشته: دهم انسانی
 نام پدر: .....
 شماره داوطلب: .....
 تعداد صفحه سوال: ۲ صفحه

محل مهر و امضاء مدیر		نمره تجدید نظر به عدد: نمره به حروف:	نمره به عدد: نمره به حروف:
		نام دبیر: تاریخ و امضاء:	نام دبیر: تاریخ و امضاء:
۰/۷۵		سه کتاب مهم نشر در دوره (قرن سوم تا پنجم) را نام ببرید؟ و هر کدام را کامل توضیح دهید؟	۱
۱/۵		شناسایی و استخراج نکات فکری و ادبی را توضیح دهید؟	۲
		در بیت های زیر نمونه واج آرایی و آرایه تکرار (واژه آرایی) را بیابید؟	۳
۱		<p>مهرورزی تو با ما شهره آفاق بود ای بسا باغ و بهاران که خزان من و توست درد عشق است آنکه درمانیش نیست باد خنک از جانب خوارزم وزان است من که یک امروز مهمان توانم فردا چرا؟ که هر چه بر سر ما می روید ارادت اوست</p>	<p>پیش از اینست بیش از این اندیشه عشاقد بود گو بهار دل و جان باش و خزان باش، ارنه هر کجا دردی است درمانیش هست خیزید و خز آرید که هنگام خزان است عمر ما را مهلت امروز و فردای تو نیست سر ارادت ما و آستان حضرت دوست</p>
۰/۵		درباره وزن در شعر توضیح دهید؟	۴
۲/۵		زبان های ایرانی به چند دسته تقسیم می شوند؟ هر کدام را توضیح دهید؟	۵
۱		<p>آرایه سجع را در بیت ها و عبارت های زیر مشخص کنید؟ نوع آن را بنویسید؟ الف) مال از بهر آسایش عمر است ، نه عمر از بهر گرد کردن مال ب) ملک بی دین باطل است و دین بی ملک ضایع. ج) توانگری به هنر است نه به مال ، بزرگی به عقل است نه به سال . د) بزرگان گفته اند : دولت، نه به کوشیدن است ، چاره کم جوشیدن است.</p>	۶
۴		بیت های زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه کنید ، سپس نشانه هر هجا را بنویسید؟	۷
		<p>صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست همه کس شناسند و هرجا روند نیز بر نفس دیگری می‌سند تا شب نرود صبح پدیدار نباشد</p>	<p>الف) طاعت آن است که بر خاک نهی ، پیشانی ب) نشاید که خوبان به صحراء روند ج) هرچه بر نفس خویش نیپسندی د) تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی</p>
۱/۵		<p>در بیت های زیر (کلمات قافیه) و (حروف قافیه) را مشخص کنید؟</p> <p>مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد تو بیا کز اول شب ، در صبح باز باشد تا نریزد بر تو زهر آن زشت خو</p>	<p>الف) اب زنید راه را هین که نگار می رسد ب) شب عاشقان بی دل چه شبی دراز باشد ج) یار بد مار است هین بگریز از او</p>

		آرایه موازنه و ترجیح را در بیت های زیر مشخص کنید؟	۹
۱		<p>ای مقرر به تو رسوم کمال جان به هوای کوی او خدمت تن نمی کند</p> <p>وفا گل بود بر دشمن فشاندی نفس تا کشی حرف چنگ است و نی</p> <p>جفا پل بود بر عاشق شکستی نظر تا کنی عرض نقل است و می</p>	<p>(الف) ای منور به تو نجوم جمال</p> <p>(ب) دل به امید روی او همدم جان نمی شود</p> <p>(ج) جفا پل بود بر عاشق شکستی</p> <p>(د) نظر تا کنی عرض نقل است و می</p>
۰/۲۵			نخستین کتابی که به نثر فنی نوشته شد چه نام دارد؟
۰/۵			شاعران معروف سبک خراسانی را نام ببرید؟
۰/۵			درباره (حروف الحاقی) و (روی) توضیح دهید؟
۱			درباره نثر فارسی در سده های پنجم و ششم توضیح دهید؟
۱			ویژگی های زبانی شعر سبک خراسانی را توضیح دهید؟ کامل بنویسید؟
۲		<p>جناس و انواع آن را در بیت های زیر مشخص کنید؟</p> <p>(الف) برادر که دربند خویش است ، نه برادر ، نه خویش است</p> <p>یاد یار مهربان آید همی آیین ماست سینه چو آیینه داشتن</p> <p>که بسی گل بدند باز و تو در گل باشی اگر طلوع کند طالع همایون است</p>	<p>(ب) بوی جوی مولیان آید همی</p> <p>(ج) کفر است در طریقت ما کینه داشتن</p> <p>(د) نوبهار است در آن کوش که خوشدل باشی</p> <p>(ه) ز مشرق سر کوی افتاب طلعت تو</p>
۰/۵			درباره (قافیه درونی) و (ذوقافیتین) توضیح دهید؟
۰/۵		<p>قافیه درونی و ذوقافیتین را در بیت های زیر مشخص کنید؟</p> <p>دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم داغ و دردی کز تو باشد خوش تر است از باغ و ورد</p>	<p>مرده بدم زنده شدم ، گریه بدم خنده شدم</p> <p>طرفه می دارند یاران صبر من بر داغ و درد</p>

صفحه ۲ از ۲

جمع بارم : ۲۰ نمره

نام درس: علوم و فنون ادبی دهم(ب)
 نام دبیر: مهرنوش جلالی
 تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۲/۲۹
 ساعت امتحان: ۰۰:۰۰ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره کی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۴ تهران
 دبیرستان غیر دولتی دخترانه سرای دانش واحد رسالت
کلید سوالات پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	شاهنامه ابومنصوری تفسیر طبری	تاریخ بلعمی
۲	وجود واژگان کهن کمی واژگان غیر فارسی	садگی و کوتاهی جمله ها
۳	الف) واژ ارایی ب) واژ ارایی ج) واژ آرایی د) تکرار	و) واژ آرایی تکرار
۴	وزن در شعر جنبه تزیینی ندارد و جزو طبیعت اوست وزن از مهم ترین ارکان شعر است	
۵	هخامنشی پارتی و پهلوی	نو
۶	سجع متوازی سجع متوزن سجع مطرف	
۷	الف) اگر پای در دا من آ ری ج کوه ب) ن شا يد که خو با به صح را ر وند ج) ع جب نیست از گل که خن دد به سر وی د) تا رنج ت ح مل ن ک نی گنج ن ن بی نی	
۸	نهایی باز آیی حق پرست خط دست	حزین همین
۹	موازنہ موازنہ ترصیع	موازنہ
۱۰	کلیله و دمنه نصرالله منشی	
۱۱	فردوسی رودکی خاقانی	
۱۲	آخرین حرف اصلی روی است و حروفی که جز اصلی کلمه نیست الحاقی	
۱۳	بررسی توسط دبیر	
۱۴	بررسی توسط دبیر	
۱۵	تم اشتراق حرکتی اختلافی	تم
۱۶	قافیه درونی در وسط یک مصراع می آید و ذوقافیتین دو قافیه در پایان هر مصراع و چسبیده به هم می آید	
۱۷	قافیه درونی زنده خنده پاینده	درد ورد داغ باغ ذوقافیتین
امضاء:		نام و نام خانوادگی مصحح : مهرنوش جلالی
جمع بارم : ۱۷ نمره		